

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane „ „ „ pe 1/2 an 5 „ „ România și străinătate pe an 14 franci „ „ „ „ pe an 7 „</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane</p>	<p>Corespondințele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ“ iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la</p> <p>ADMINISTRAȚIA Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș</p>
--	---	--

Predici alese

Predică pentru duminica V a marelui post

„Fiul omenesc n'a venit în lume, ca să-i slujască lui, ci ca el să slujască altora și să-și dea sufletul său răscumpărare pentru mulți.“
 Marcu 10, 45.

Cu aceste cuvinte, luate din evanghelia de astăzi, voiu să vă atrag luarea aminte la fapta cea mântuitoare și cea din urmă a lui Isus Cristos, prin care el a împăcat Dumnezeu cu omenirea și i-a câștigat acestei din urmă iertarea, păcatelor și viața de veci. Voiu să vă atrag luarea aminte la moartea lui Isus Cristos, despre care el însuși zice în evanghelia de astăzi: „Iată ne suim în Ierusalim și Fiul omenesc se va da arhierilor și cărturarilor, și-l vor judeca pe el spre moarte și-l vor da păgânilor.“ Și cu adevărat, Isus Cristos fu de cătră aceștia judecat și osândit moarte; dară el prin această moarte ne-a răscumpărat pe noi din blăstămul legii și, rescumpărându-ne, ne-a câștigat iertarea păcatelor și viața de veci. Adevărul acesta se întărește prin acea faptă, că Isus Cristos se numește în s. Scriptură apriat răscumpărătorul nostru, și se zice, cumcă el ne-a răscumpărat pre noi prin sângele său cel vărsat pe cruce. A răscumpăra însă înseamnă, a scoate pe cel prins în captivitate (robie) prin solvirea, adecă prin plățirea unui preț amăsurat. Prin urmăre și Isus Cristos a solvit cu sângele său cel vărsat pe cruce prețul amăsurat pentru scoaterea omenimii din captivitatea, în care ea a căzut pentru păcatele sale. Despre aceasta vorbesce și însuși Isus când zice: „Fiul omenesc n'a venit în lume, ca să-i slujască lui, ci ca el să slujască altora și să-și dea sufletul său răscumpărare pentru mulți.“ De aici așadară cunoaștem, că Isus Cristos este cu adevărat răscumpărătorul și mântuitorul nostru și că el pentru de a scăpa sufletele noastre, a trebuit să-și dea sufletul său drept răscumpărarea pentru toți.

Până a-și da sufletul și a aduce această jertfă sângeroasă odată pentru totdeauna, Isus Cristos în noaptea, în care el fu vândut, venise cu cei 12 apostoli ai săi la masă, a sărbătorit cu dinșii cina cea de pe urmă, la care a așezat taina s. euharistii.

Această s. taină a euharistiei, care este și taină și jertfă deodată și în care se împărtășește celui credincios cu adevărat trupul și sângele lui Cristos sub chipul pâinii și al vinului spre mâncare și beutură întru iertarea păcatelor și viața de veci, este cea mai înaltă și mai măreață întru toate tainele ale T. N., pentru că ea este încă și proumarea jertfei celei de pe cruce, prin care noi pomenim moartea lui Isus Cristos până la finea veacului. Jertfa euharistiei este așadară după ființă identică, va să zică asemenea cu jertfa cea de pe cruce, căci același miel nevinovat, Isus Cristos, care s'a jertfit pe altariul crucii pentru păcatele lumii, se jertfesce și astăzi pe altariul bisericilor pentru păcatele oamenilor. Aceasta este minunea minunilor! În această taină, soarele dreptății se pogoară din ceriu, locuesce întru noi și se împreună cu noi în s. cuminecătură. Deci cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați de ea! Întru aceste trei virtuți să vă fie pregătirea voastră și de aceste trei fiind însuflețiți să vă apropiați de masa Domnului, împărtășindu-vă cu trupul și sângele lui Cristos întru iertarea păcatelor și viața de veci.

Drept aceea voiu vorbi astăzi despre s. taină a euharistiei și vă voiu arăta, că pregătirea voastră înainte de s. cuminecătură trebuie să fie 1) în frica lui Dumnezeu, 2) în credință și 3) în dragoste. Fiți cu luare aminte.

I.

Biserica noastră ne învață, că în sf. euharistie Isus Cristos este întreg și real de față prin transființare, adecă prin prefacerea ființei pâinii și a

vinului în ființa trupului și sângelui lui Isus Cristos. Prin urmare euharistiei, ca trupului și sângelui Domnului, se cuvine aceeași închinăciunea dumnezească, care se cuvine Mântuitorului nostru Isus Cristos ca Fiului lui Dumnezeu. S. Ioan gură de aur zice: „Trupul acesta l-au venerat Magii când el zăcea încă în iesle și s'au închinat lui cu mare frică și cutremur, dară tu vezi pe Cristos nu în iesle ci în altariu și nu vezi numai simplu pe acel trup precum ei, ci scii și puterea lui și toată economia mântuirii“. Deci „noi nu negăm“, zice s. Ioan Damaschin, „închinăciunea corpului, căci lui i-se dă închinăciune în acel unul ipostas al Cuvântului, care s'a făcut lui ipostas; noi nu servim prin aceasta creaturii, pentru-că nu ne închinăm lui ca unui corp gol și de rând, ci celui ce este unit cu Dumnezeirea, și pentru-că într'un ipostas a lui Dumnezeu sunt împreunate amândouă firi ale lui. Mă tem a mă atinge de cărbune pentru focul cel împreunat cu lemnul; mă închin amânduror firi ale lui Cristos pentru Dumnezeirea cea împreunată cu corpul.“ Iată, iubitorilor, temelii pentru care fiecare creștin adevărat trebuie să se închine înaintea s. euharistiei cu frica lui Dumnezeu! Această frică trebuie însă să pătrundă toată inima a omului, ca să producă în ea cea curățire a cugetului, care este de neapărată lipsă pentru primirea deamănă a acestei de viață făcătoare pâni. Moise, având să se apropie de Dumnezeu său, a trebuit mai întâiu să se desbrace de încălțăminte sale, ca să poată vorbi cu el. Prin aceasta s'a închipuit însă cea curățire a inimii, care se cere de la fiecare ce voiesce să petreacă și să se împreune cu Dumnezeu. De această frică erau pătrunși și toți apostolii și de această frică sunt cuprinși și îngerii în ceriu cari, după mărturia s. Scripturi, cu frica și cu cutremur se închină și încunjură tronul lui Dumnezeu zicând: „Sânt, sânt, sânt este Domul Savaot; plin este ceriul și pământul de mărirea lui.“

Deci cu aceste fericite puteri și noi iubitorii de oameni stăpâne strigăm și grăim: Sântesci și prea sânt! Tu și unul născut Fiul tău și Duhul tău cel sânt. Sânt ești și prea sânt și de mare cuviință Mărirea ta, care lumea ta așa o ai iubit, încât pe unul născut Fiul tău l-ai dat ca tot cel ce crede în el să nu piară ci să aibă viața de veci.

II.

Sciind acuma, iubitorilor, că în s. euharistie este cu adevărat trupul și sângele Mântuitorului Cristos cătră care, după cum am auzit, cu frica lui Dumnezeu trebuie să ne apropiem, noi aceasta trebuie mai departe și cu inimă să credem și cu gura să o mărturisim. Numai prin credință sufletul omului poate să se rădice la Dumnezeu și

numai prin ea mintea omenească poate încâtva să se apropie și de tainele dumnezeesci dintre cari, s. euharistie, este cea mai mare taină a credinței. Aci, în s. euharistie, Dumnezeu adevărat se ascunde nu numai simțurilor ci și minții omenești, care prin puterea sa proprie nici când nu poate înțelege cum la prefacere, prin chemarea Duhului sânt, pânea se schimbă în trupul și vinul în cinstit sângele lui Cristos. Aceasta este așa o mare taină a lui Dumnezeu, că tot creștinul care nu voiesce să vătame atotputința Maiestății lui Dumnezeu trebuie să o creadă și cu gură să o mărturisească. Și de aceea, stând noi înaintea altariului și voind a primi s. cuminecătură, să zicem totdeauna: Credem Doamne și mărturisim, că tu ești cu adevărat Cristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu carele ai venit în lume să mântuești pre cei păcătoși, dintre cari cei dintâi suntem noi. Încă credem că aceasta este însuș prea curat trupul tău și aceasta este însuș prea scump sângele tău. Deci ne rugăm ție, miluesce-ne și ne iartă noaue greșelele noastre, cele de voie și cele fără de voie, cele cu cuvântul sau cu lucrul, cele cu știință și cu nesciință, și ne invrednicesce fără de osândă să ne împărțăm cu prea curatele tale taine, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci.

Această credință tare este dovada cea mai mare despre supunere și credincioșie față doar și poate, ce sufletul omului poate să dea numai Domnului său, jertfindu-i chiar mintea, puterea sa cea mai scumpă, și zidindu-i pe supunerea această a duhului său un tron vrednic pe care „Cristos să locuiască prin credință întru inimile noastre și noi, întru dragoste fiind înrădăcinați, și întemeiați, să putem cunoaște împreună cu toți sântii ce este lățirea și lungimea, adâncul și înălțimea, și să scim și dragostea lui Cristos cea mai pre sus de știință, ca să fim deplini întru toată plinirea lui Dumnezei“.

III.

Deplinătatea noastră atârnă de la dragostea noastră, cu care noi îl iubim pe Dumnezeu. De aceea și partea cea mai însemnată întru pregătirea noastră spre primirea s. euharistiei este și va fi dragostea. „Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să ve apropiați“ zice preotul când ne îndeamnă să ne apropiem de s. masă. Aceste cuvinte el le zice în numele lui Dumnezeu, pentru-că Dumnezeu, carele așa a iubit lumea încât a dat pentru ea și pre unul născut Fiul său, cere, ca și noi să-l iubim pre el, și anume să-l iubim din toată inima, din tot sufletul și din tot cugetul nostru. Aceasta iubire va fi deplină, dacă noi ne vom închina înaintea lui Dumnezeu cu toată supunerea și ascultare

și-i vom mulțămii cu iubire din toată inima atât pentru jertfa cea de pe cruce care Cristos a dus-o pentru mântuirea noastră, cât și pentru jertfa aceasta euharistică care a proeșit din cea dintăiu ca din șemănta ei și care, cu fructele sale cele binecuvântate, nutrește pre toți cari caută viața de veci. Iată deci, iubitorilor, temelul pentru de a iubi pe Dumnezeu și a se dori din toată inima după împreunarea lui în s. taină a euharistiei, prin care primind nutrețul cel de viață făcătoriu, iubirea și plecarea noastră să se prefacă în foamea și setea stătornică după el; așa că semnul cel mai bun de a cunoaște, ori de se află în noi această iubire de Dumnezeu, va fi tocmai foamea și setea cea mare după pâinea și vinul euharistic. Această pâine, zice s. Augustin, produce la omul cel din lăuntru numai foamea, iară acela carele a gustat din vinul acesta, uită de sine și sufletul său se bucură în placerea Dumnezeului său.

Iubiților! Noi scim cât timp a așteptat omenimea la venirea și născerea Mântuitorului nostru Isus Cristos, a Fiului lui Dumnezeu carele în s. scriptură se numește „dorirea popoarelor“, „alesul neamurilor“, „marele profet și mântuitoriu“, carele avea să întemeieze o împărăție noaună și domnindu-o, să aducă și pre celelalte popoare ale pământului la credința și iubirea lui Dumnezeu. Despre s. euharistie însă se zice, că ea este proumarea întrupării Domnului. Deci se cuvine, ca Cristos în această s. taină a euharistiei, când el se pogoară în inimile noastre, să fie primit cu aceeaș dorință ferbinte, cu care el oarecând a fost primit de toată lumea.

Aceasta să vă fie chipul pregătirii voastre pentru s. euharistie. Virtuțile, cari ea le cere, sunt: frica, credința și dragostea lui Dumnezeu. „Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați“. Aceste virtuți deci să vă servească nu numai spre pregătire înainte de s. comunicătură, ci și după aceasta spre mulțămire, pentru-că Isus Cristos, zice: „Cel ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu are viața vecilor și eu îl voi învia în ziua cea de apoi;“ îl voi învia la viața premăririi în locașurile cele ceresci, unde se premărește Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul și Dumnezeu Duhul sânt acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Din diecesă

Oravița română la 27 Martie 1903

La 25 Martie c., în a partra duminică dela alegerea cu unanimitate a d-lui George Jian de învățătoriu la școala noaună din Oravița-montană, în biserica din Oravița-rom. clopotele îngănate de bubuitul traserilor

impleau văduhul de solemnitatea zilei. Freamătul șoapțelor: „Astăzi își ia adio învățătoriu nostru“ adunase multă lume la biserică. Corul întemeiat de d-nul Jianu și condus de substitutul și elevul său Carol Lazăr, cântă cu o atenție apăsată de duioșia despărțirii sale de adoratul său vătav. Preotul George Neda, înălțat de însemnătatea zilei, slujia cu multă pătrundere la altariu, iar către finea liturgiei se curmă de odată ceremonialul Privirile tuturor să îndreaptă către simpatica figură a învățătorului, care eșise din strănă și din mijlocul copiilor, într'o liniște mormentală, își ia rămas bun dela popor, pronunțând patetic următoarele cuvinte:

Iubiți mei frați și surori!

Patrusprezece ani, este o bucată bună din viața unui muritoriu. În atâta vreme omul își asimilează sufletul cu cei din preajma să și îi cade greu, când se desparte de ai săi.

Stăpânul de sus, cu puterea lui nemărginită, a rupt zăvoarele, ce mă legau de această comună. A trebuit dar' să-mi plec capul și împlinind voința lui, părăsindu-vă pe D-voastră, mă duc, unde m'au chemat tot interesele școalei române.

Am venit deci să-mi iau rămas bun dela D-voastre. În acest moment greu, îmi trec pe dinaintea ochilor toate chipurile de bucurie, ce le-am petrecut ca învățătoriu în mijlocul D-voastre. Mi-ați făcut multe bunătăți și în general și în particular. D-voastre fraților n'ati chemat în casă, când eram pribeag pe uliți. Aici am trecut peste cel mai însemnat moment din viața și nu pot uita, cum o mamă bună dintre D-voastre m'a primit cu pită și cu sare Unul mi-a dat scaun, altul mi-a dat masă, iar când năprasnica soarte mi-a rupt un os din trupul meu, toți din toate părțile m'ati ocrotit, m'ati mângaiat! Ați pus umărul la roată și m'ati ajutat de căteori v'am reclamat sprijinul trebuitoriu la promovarea progresului nostru cultural. Numai astfel am putut ajunge la unele mici izbânde, cari mie mi-au îndulcit viața

Și o Doamne, cu ce v'am răsplătit eu slăbănogul de mine! Nu sciu să vă fiu dat vr'o altă răsplătire, decât că *mi-am iubit școlarii!* V'am iubit pe D-voastre, fiindcă sunteți oameni buni, fac mărturisire, aici în casa lui Dumnezeu, că nu cunosc comună mai bună decât Oravița-românească!

Din ziua de astăzi nu mai sunt învățătoriu Domniilor-Voastre, dar rămân vecinic și nestrămutat prietenul D-voastre!

Mulțamesc din suflet onoratului comitet parohial și presidentului său, distinsului meu prieten, cu care împreună, încălziti de focul dorului nostru de cultură, am destelinit unele idealuri în bravul nostru popor.

Mulțamesc fraților mei cântăreți de strănă, cari m'au ajutat prea mult, deosebit unui blăjin, cu inimă mare, care m'a învățat cântările. Iar voaue tovașilor mei coriști, cu cari am străbătut a lăți și peste hotare renumele comunei noastre, vă mălțumesc prea mult, că precum simt, ați cântat astăzi în cinstea mea, a

ortacului vostru. Păziți steagul corului și urmați povețele urmașului meu, care cu puterea tineretelor, cu voința și diligența sa de fer, va reuși să ducă la bun succes opera începută de noi!

În sfârșit vă zic la toți și la toate: sănătate bună..... să auzim de bine!

N'au rămas ochi neudați de lacrimi. Atâta suspin și duioșie nu s'a mai pomenit în biserica noastră. Era sfâșietor să vezi, copii, femei, până și moșnegi podidiți în lacrimi, că li-se duce învățătorul..... E de nedescris atâta iubire și alipire către învățătoriu!

Președintele comitetului, d-nul Carol Pavlovici, om de inimă, a trebuit să se isbească mult, pânăce în atâta durere a despărțirii și-a adunat puterile de i-a mulțămît învățătorului și prietenului său:

Mult iubite D-le învățătoriu!

De mult s'a infurișat la noi vestea, că o să ne părăsești. De mult au răsunat tristele cuvinte: „Jianu să duce dela noi“ și astăzi a bătut ceasul despărțirii. Ce să te faci cu voia sorții..... Suntem însă mângâjați, că nu din vr'o receală, sau slăbire a dragostei, ci fiindcă interese tot de ale neamului nostru te-au reclamat și în altă parte și deci trebuie să ne părăsești.

Ca preșident al comitetului parohial și al corului nostru vocal, nu pot înțelăsa ocasiunea aceasta, fără ați mulțămîi în numele comunei noastre bisericesci pentru truda, ce ți-ai dat-o cu cultivarea copișilor noștri și peste tot pentru osteneala, ce ai depus-o întru înflorirea comunei noastre bisericesci.

Sunt martor la toate, în poziția care me află, eu unul știu prea bine câtă muncă ai depus, pânăce ai reușit a ne ridica la înălțimea, de care ne invidiază și străinii. O șcim cu toții, că mai ales în anii dintăiu, cu ce plată mică ne-ai slujit. Dar te-ai mulțămît cu răsplată morală, că ți-ai putut îndeplini datoria ca învățătoriu și conducătoriu comunei noastre bisericesci. Acum însă, dupăce ți-s-au regulat și salariul și ai putea să-te bucuri mai mult de roadele muncii, — te credem, că-ți cade greu, că trebuie să pleci, dar noauă ne cade și mai greu, mai cu seamă acum, rămânem fără conducătoriu. Dar să ne mângâiem, că interese naționale mai mari au vrut așa.

Mergi dar D-le Învățătoriu, mergi cu bine acolo, unde ești chemat, dar te rugăm să nu ne dai uitării, și iartă-ne decumva îți-va fi făcut cineva dîntre noi vr'o supărare și lasă-ne să sperăm, că și ca prietin și vecin al nostru, ne vei rămânea povățuitoriu la vr'o vreme de lipsă.

Îți poftim din adîncul inimii noastre, ca bunul Dumnezeu să-ți lungească firul vieței D-tale și al familiei T-tale, mulți ani fericiți, ca să-ți poți cresce copii, D-tale, și ai celor ce te-au ales în Oravița-montană cu atâta însufletire!

Înc'odată: să trăiesci!

Corul a acoperit ultimele cuvinte ale preșidentului, cântând „Mulți ani“.

După prânz la vr'o 4 oare comitetul parohial, antistea comunală, coriștii și mulți alți cetățeni, mai cu seamă agronomi s'au adunat în ospătaria Iosif Nedici, unde așa un fel de banchet românesc, cântări, toaste n'ea ținut în voie bună întreg restul zilei până la 8 oare, când apoi toți coriștii și-au petrecut fostul lor comandant pîn'la hotarul comunei luându-și unul câte unul adio dela dînsul.

Ca membru în comitet cu inima plină de bucurie pe calea aceasta vestesc lumii, să-și iubească toți Români pe conducătoriu lor, cum iubesc Orăvițenii pe d-nul Jianu, și o, Doamne, cât bine resuffă din o asemenea alipire.....

Un Român

Lecțiuni din Religieune

„Dr. Petru Barbu: Istorioare religioase-morale.....“

Varul

Tînta

Voiesc să vă povestesc despre un copil rău.

I. Analisa

Despre ce fel de copii răi v'am mai povestit eu? Despre Anica cea neascultătoare de părinți, despre Ionel cel mincinos, despre Mitru cel neascultătoriu de părinți. Ce știți să povestiți despre ei? (Repetiții imanente). Ce fac copiii răi în școală? Fac larmă, se bat, mănjesc cărțile, băncile, podelele, pereții. Cum se pot mânji pereții? Așa, că copii scriu pe ei cu cerusă, aruncă cu negreala, cu pămînt, lovesc cu picioarele în ei. Când mama voastră vrea să facă, ca pereții casei să fie albi și curați, sau când zidarii vreau să facă o casă de peatră sau cărămidă, ce întrebunțează? Var. De unde capătă ei varul? Îl cumpără din tîrg, din dughean, dela oamenii, cari vind var. Ce fac zidarii, când voiesc să dobîndească var de văruiț pereții sau var pentru zidit? Pun varul cumpărat într'o groapă sau într'un vas și torn apă rece peste el. Și ce se întîmplă? Apa începe să clocească, ies aburi din ea ca și din oala, în care ferbe apă, și în urmă se face din var o scrobeală groasă, albă ca laptele. Și cum li zic oamenii acum? Var stîns. (Se poate face și experiment cu nisce bucăți de var).

Vă spun, ce a pătîit un copil, care a băgat nisce bucăți de var în sin. Oare ce va fi vrût el cu varul în sin? Presupuneri. Ce i-se-va fi putut întîmpla? Presupuneri.

II. Sintesa

Predarea istorioarei.

Reproducere.

Aprofundarea: Cum va fi ajuns Filip la grămada de var? Îl va fi trimis tatăl său să-i cumpere ceva dela dughean sau să-i aducă ceva dela vecini..... Și Filip în loc să facă ce-i va fi zis tatăl său, ce-a făcut, când a trecut pe lângă var? A luat..... Era

varul al lui Filip? Al cui va fi fost? Al vr'unui om, care-l va fi adus acolo, ca să-și vârneie casa.... Filip aşadară a luat lucrul altuia. Şi i-a făcut el bine prin aceasta omului cu varul?.... Cum va fi făcut Filip când a luat varul? Se va fi uitat în dreapta şi în stânga, ca să nu-l vadă nimeni. De ce să nu-l vadă....? Fiindcă varul nu era al său. Şi dacă varul nu era al său, ce ar fi făcut cu Filip stăpânul varului, când l-ar fi prins, că ia varul? L-ar fi bătut sau l-ar fi spus părinţilor sau învăţătorului. Filip aşadară a luat pe ascuns lucrul altuia; el *a furat*. Dar după ce a furat varul, ce va fi făcut? A fugit. Ce va fi gândit el, când a fugit? Se va fi temut, că-l va fi văzut cineva şi se va fi luat după el să-l prindă. Sciut-a Filip, că el a furat var? Nu, ci el a gândit, că fură creta. Ce va fi voit el să facă cu creta? Să scrie pe uşi, pe pereţi.... să murdarească casele. Ce fel de copil a fost aşadară Filip? Copil rău. Pentru ce?

III. Asociaţiunea

Care dintre voi cunoaşte pe cineva, care a mai furat ceva? Elevii spun exemple, bunăoară: N. a furat doi boi dela noi din sat, şi l-au dus jandarmii, l-au bătut şi l-au închis. J. a furat dela vecinul nostru o găină. Şi ce i-s'a întâmplat? L-a pris vecinul şi l-a bătut.

Vedem, că N. a furat, şi a pătit-o rău; J. a furat, şi i-s'a întâmplat ceva rău; Filip a furat, şi a pătit-o rău.

IV. Sistemisarea

Ce învăţăm de aici?

„Să nu furăm“.

V. Aplicarea

Despre cine zicem că fură? Despre aceia, cari iau lucrurile altora fără scirea şi învoirea stăpânului. Furtul este un păcat mare, prin care se fac mari pagube altora şi Dumnezeu opresce furtul în porunca a VIII. Cum se numesc oamenii aceia, cari fură? Hoţi. Ce fură hoţii? Porci, oi, boi, găini, bani dela oameni. Ce fac hoţii cu oamenii, pe care-i întelnesc pe drumuri şi cred, că au bani? Îi omor şi le iau banii. De furt se face vinovat şi acela, care află vr'un lucru străin şi sciind bine al cui e, nu-l dă înapoi. Ce trebuie se faceţi voi, când găsiţi vr'un lucru pe stradă, prin curte ori câmp şi sciţi al cui este? Trebuie să-l dăm înapoi. Pentru ce? Pentrucă dacă nu l-am da înapoi ne-am face şi noi vinovaţi ca şi cei ce fură. Şi ce li se întâmplă celor ce fură? Sunt pedepsiţi. Feriţi-vă dară de furt, „căci tot cel ce fură pedepsi-se-va“ (Zaharie 5, 3).

(Se poate povesti şi istorioara „Peniţelul“, sau vr'una dintre istorioarele „Gardul“, „Graurul“, „Ursul“.)

Porumbiţa

Finta:

Acum vă spun o poveste despre o fată, care nu iubia curăţenia.

I. Analisa

Cum se poartă o fată, care nu iubesc curăţenia? Cu hainele murdare, cu mânele şi obrazul nespălate; cărţile-i sunt mânjite cu negreală.... Şi dela cine capătă fiecare copil hainele sale? Dela părinţi. Din ce să fac hainele? Din pânză.... pânza se ţese din aţă.... aţa se face din fuior sau din lână, pe care o toarce mama.... Aşadară până când se face o haină trebuie mult lucru; a face o haină e lucru greu. Dacă părinţilor li-i greu să facă haine, cum trebuie să ținem noi hainele? Să grijim, ca să nu se rupă, să nu le murdărim. Când se murdăresc şi se rup hainele? Când ne tăvălim pe jos cu ele, când ne băgăm prin tină cu ele. Dar când mâncaţi ori când beţi apă, cum se pot murdări hainele? Dacă le picuim.... Ce trebuie să facem cu hainele murdare, că să fie iarăş curate? Trebuie să le spălăm. Cum se spală hainele? Cu apă, săpun.... Cine le spală? Mama.... E uşor a spăla hainele? E lucru greu.... Ce se întâmplă cu hainele prin spălătură multă? Se rup uşor. Aşadară, când ne murdărim hainele, cui facem noi de lucru şi cheltuială? Părinţilor.

II. Sintesa

Despre ce am zis, că vă povestesc?.... Ascultaţi!

a) Predarea alineei întâia şi a deua din istorioară.

Reproducere.

Aprofundarea: Ce făcea Iulia cu hainele ei? Le murdăria. Cum? Nici când nu se pita unde şedeau, sau pe unde umbla; se băga prin tină, prin bălţi. Aşadară Iulia nu iubia curăţenia. Dar ce ai face tu, dacă ai avea haine noi?.... Dar cu hainele vechi? Pentru ce trebuie să țineti hainele curate? Ca să nu facem de lucru părinţilor, să le spele.... şi așa să se rupă mai curând.

Unde plecase Iulia cu mamă-sa? La biserică. Când merg părinţii şi fraţii voştri la biserică, ce haine imbracă?.... Ce haine va fi avut Iulia când a mers la biserică? Haine curate ori noi. Însă Iulia ce a făcut cu ele? Pe drum le-a umplut de tină. Oamenii, când se duc la biserică, se duc în haine noi şi curate, şi măcar să fie tină pe stradă, ei caută să nu şi-le murdărească până când ajung la biserică; anume, cum? Se feresc de locurile cu tină, cu bălţi, şi calcă tot în locuri fără tină, iar când ajung la un loc cu tină, se feresc de el. Numai hainele Iuliei cum vor fi fost, când va fi ajuns ea la biserică?.... Ce puteau zice oamenii, cari vor fi văzut pe Iulia în biserică cu hainele pline de tină? Vor fi zis, că Iulia e o fată rea, care nu grijesce de hainele sale şi face de lucru mamei sale să le curăţască şi să le spele.

Ce voim să mai vedem? Că oare ce s'a întâmplat cu Iulia.

b) Predarea alineelor 3—5.

Reproducere.

Aprofundarea: Ce paseri cunoaşteţi voi?.... Ce este porumbiţa? O pasere. Care cunoaşte porumbiţa? (Să se arete porumbiţa în icoană). Ce voia să facă porumbiţa? Să bea apă. De unde voia porumbiţa să

bea apă? Dintr'un părâu. Ce părâu cunosci tu? Părâu Potoc, părâu Slagna Dar cum era țermul părâului, din care voia porumbița să bea apă? Era ud și mocirlos. De ce . . . ? Fiindcă peste noapte ploiasă. De ce nu se va fi pus porumbița pe locul ud și mocirlos? Ca să nu-și murdărească picioarele. Și ce a făcut porumbița, ca să nu se murdărească pe picioare? A sburat la un loc cu petri svântate Porumbiței așadară nu-i plăcea să fie murdară; ea iubia, ce? Iubia curățenia.

Reproducerea celor predate.

c) Ce va fi făcut acum mama cu Iulia, când va fi văzut, cum se feresce porumbița de murdărie? I-o va fi arătat și Iuliei, să vadă, că porumbița e mai cuminte decât Iulia; va fi muștrat pe Iulia și-i va fi zis, să învețe dela porumbița. Ce va fi făcut Iulia? Se va fi superat sau își va fi recunoscut greșala și-și va fi cerut iertare, iar de aci încolo se va fi purtat mai curată, ca și porumbița. Ce ai fi făcut tu, dacă ai fi fost în locul Iuliei?

Să vedem oare așa a fost! Ascultați!

Predarea restului din istorioară.

Reproducere.

Apofundarea: Cum s'a purtat Iulia după ce a văzut, cum se feresce porumbița de murdărie? A fost curată. Oare de ce? Se va fi rușinat de vorbele mamei sale și când a văzut, că o pasere se scie ținea mai curată decât ea. Făcut-a bine Iulia, că a început să iubească curățenia? Ce vor fi zis oamenii, când au văzut pe Iulia curățică? O vor fi lăudat, le va fi pfăcut de ea.

Reproducerea întregii istorioare.

III. Asociațiunea

În istorioara noastră am văzut, că Iulia nu iubia curățenia, iar porumbița iubia curățenia. Și cum erau hainele Iuliei? Mânjite și pline de noroiu și tină. Dar cum au fost picioarele porumbiței? Curate. Ce credeți, ce va fi fost mai frumoase: picioarele și hainele pline de tină și de noroiu ale Iuliei, sau picioarele curate ale porumbiței? Vedeți așadară, că porumbița care a iubit curățenia e mai plăcută. Dar după ce Iulia a început să iubească curățenia și atunci va fi fost neplăcută?

Vedem dară, că Iulia, când n'a iubit curățenia, n'a fost plăcută; porumbița, fiindcă iubia curățenia, a fost plăcută; Iulia după ce a început să iubiască curățenia, a fost plăcută.

IV. Sistemizarea

Ce învățăm de aici? Să iubim curățenia.

V. Aplicarea

Când iubim noi curățenia? Când nu ne murdărim hainele, când ne spălăm pe mâni, pe față, grijim ca să nu ne mânjim cu negreață, cu pulbere ș a. Dacă tu ai umbla pe stradă și ar fi tină, cum ar trebui să umbli, ca să putem zice, că iubesci curățenia? Aș

călca tot în loc fără tină, pe petri și m'aș feri de locurile cu tină. Care copil, nu iubesc curățenia? Exemple. Cine iubesc curățenia! Exemple.

Iubiți totdeauna curățenia; când vă sculați din pat, spălați-vă pe mâni, pe față, curățiți-vă hainele de pulbere și încălțămintele de tină, ca să nu faceți necaz părinților și să fiți plăcuți tuturor!

Petru Buzera

Varietăți

Mulțămită publică. „Luceafărul“, institut de credit și economii din Vêrșeț a binevoit a dona fondului de ajutorare „Ioan Popasu“ din Caransebeș suma de 20 cor. Mulțămirile noastre. Dr. Iuliu Olariu președinte. Dr. George Dragomir secretariu.

Consilier aulic. Majestatea Sa Monarhul a numit zilele aceste de consilier aulic pe d-l George Szerb, deputat dietal etc.

Adunarea generală a „Severinenei“ a avut loc Joi în 6/19 l. c. la oarele 11 nainte de amezai. După ce se constată numărul indestulitoriu de acționari și acțiuni, președintele Societății d-l *Ilie Curescu* deschide adunarea. Trecându-se la ordinea zilei d-l Aurel Marin citește raportul general al direcțiunii, din care notăm următoarele:

I. Circulațiunea cassei:

Starea cassei la finea anului 1901	
a fost	K. 5.553-72
În decusul anului 1902 au intrat în	
cassă	275.137-91
La olaltă	280.727-33
În decursul anului 1902 au ieșit din	
cassă	272.931-22
La finea anului în bani gata	7.796-11

II. Circulațiunea mărfii:

Marfă la finea anului 1902 de	K. 91.800-44
S'a cumpărat încă de	156.572-72
La olaltă	248.373-06
S'a vindut pe bani gata	
și credit de	K. 177.907-65
S'a câștigat prin scont	
de cassă la marfa cumpă-	
rată	1.628-42
Marfă rămasă cu finea	
anului	97.712-44
Scontul și marfa	277.248-51
Câștig brut	28.875-45
„ după inrerese	1.645-61
„ „ timbre și mărci	122-83
„ din 1901	1.162-14
	31.805-13
Din care subtragând: spesele de regie	
etc. de	18.853-60
Rămâne venit curat	12.952-53

Se cetesce raportul comitetului de supraveghiere, care constată purtarea acurată a socoților.

Din câștig se decid 8% dividendă. Din rest se dotează fondul de rezervă etc.

Toate propunerile direcțiunii s'au primit unanim — dovadă, că acționarii sunt mulțămiiți cu activitatea bărbaților, cari conduc destinele societății, unica societate română în felul ei, ce prosperează. *Rip.*

Dela Comunitatea de avere. Adunarea ordinară de primăvară a reprezentanței Comunității de avere se va ținea în Caransebeș Joi, în 2 Aprilie 1903 st. n. la 10 oare a. m. *Ordinea zilei este:* 1. Darea de samă despre dispozițiile și întâmplările mai însemnate dela ultima adunare incoaci. 2. Încunoscintarea magistratului orașului Caransebeș și apel referitoriu la monumentul Maiestății Sale, ce se intenționează a se ridica în Caransebeș. 3. Socoțile anuale și inventările Comunității de avere și a fondului caselor pro 1902 și raportul comisiunii de revisiune despre examinarea socoților menționate și despre scontrarea casselor. 4. Tariful taxelor produselor silvanale a Comunității de avere pro 1904. 5. Propunere pentru descrierea desdaunărilor silvanale neîncasabile. 6. Propunere pentru descrierea sumelor neîncasabile după mai multe poieni și ocupațiuni, precum și a unor spese judecătorești. 7. Propunere referitoare la descrierea anticipațiilor oficiilor pretoriale, date pentru pertractările desdaunărilor silvanale. 8. Rugărea fostului codrean a Comunității de avere Ioan Șuta pentru acordarea unei escontentări. 9. Rugărea veduvei Petria, soția fostului codrean a Comunității de avere Ilie Curescu, pentru acordarea unui ajutoriu. 10. Rugărea fostului codrean Filip Pipa, adresată Exelenției Sale Domnului ministru de interne, pentru urcarea escontentării votate de adunarea generală. 11. Propunere pentru votarea unei remunerațiuni pe șeama primforestierului central Alexandru Diaconovich. 12. Suplici mai târziu incurse. 13. Alegerea duor reprezentanți pentru autenticarea protocolului.

Banca de asigurare „Transilvania“. În timpul din urmă a avut banca generală de asigurare mutuală „Transilvania“ să sufere de repetite-ori atacuri vehemente în foile nespecialiste din țeară. Anșă la aceste atacuri a oferit împrejurarea, că banca „Transilvania“ a început în timpul ultim a desvolta o activitate mai energică și în comitatele afară de fundul regiu, unde prin oferirea de premii mai avantajoase de o parte, iar de altă parte prin bunul renume, de care se bucură, renume câștigat prin o activitate cinstită de preste 30 ani, a făcut celorlalte institute de asigurare concurență simțitoare. Este de altcum semnificativ că deodatăși tot din acea parte s'a pornit goană și în contra „Asociațiunei de asigurare a agriculturilor (Gazdák biztósító szövetkezet)“, care este spriginită atât materialicesce cât și moralicesce din partea guvernului și care împreună cu „Transilvania“ sunt unicele bănci de asigurare reciprocă în Ungaria — După cum suntem informați o declarație specială din parte competentă va urma în curând în această afacere.

Dare de samă publică

Subscrisul cu toată reverința dau samă publică despre sumele colectate în favorul sântei Mănăstiri din Valea Călugărului. Resultatul colectei, parte în bani parte în naturale, după cumune este următoriu:

	Cor. fl.
1. Ciuchiciu	33 17
2. Nicolințul mic	42 72
3. Rusova-noauă	18 30
4. Rusova-veche	10 —
5. Ciclova-română	47 —
6. Ciudanovița	21 10
7. Dognacica	33 60
8. Ocna de fer	50 05
9. Goruia	39 10
10. Măidan	43 10
11. Agadicu	35 20
12. Racășdia	145 22
13. Răchitova	70 90
14. Broșteni	114 02
15. Dalboșet	35 04
16. Luncașița	4 —
17. Tievaniul-mic	42 —
18. Greovaț	54 24
19. Bozovicu	48 08
20. Vărădia	10 —
21. Bêrligete	79 50
22. Iertof	23 50
23. Vraniu	164 80
24. Vraniuț	72 42
25. Ghêrligete	73 20
26. Giurgiova	40 —
27. Hadia	103 60
28. Pirlipet	11 40
29. Mărcina	108 06
30. Rudăria	4 10
31. Jamul-mic	1 —
32. Bocșa Montană	29 —
33. Văsiova	15 —
34. Oravița Română	40 —
35. Iertof (dela N. N.)	1 —
36. Moldova Noauă (dela părintele Traian Oprea)	5 —
37. Vêrșeti	3 —

Venite: 1671 42

Din această sumă s'au spesat:

1. Cu călătoria mea	60 66
2. Cu stringerea naturalelor	90 08
3. Cu șindruirea sântei Mănăstiri prin d-l Vasile Jian, fost econom al sântei Mănăstiri	108 44
4. Pe unele cărți bisericesci	15 06

Spese: 274 24

Venite	Cor. 1671 42
Spese	„ 274 24

Rest „ 1397 18

Acești bani se află:

a) Depuși la Venerabilul Consistoriu	1373 20
b) La domnul fost econom Vasile Jian	23 98

Suma: 1397 18

Macarie Gușcă

monah.

Concurs

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu ddtto 3 Decembrie 1902 Nr. 692 Șc. se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățatoriu la școala confesională gr. or. rom. din **Oravița-română**, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual 700 cor.
2. 2½ jug. pământ.
3. Cortel liber în edificiul școlii.
4. Relut de lemne pentru școală și pentru cortelul său 120 cor.
5. Venitul pentru funcțiunile cantoratului 30 coroane.

Alesul învățatoriu este obligat, conform hotărîrilor comitetului parohial, să poarte cantoratul, socoțile bisericii și agendele scripturistice ale comitetului parohial, a preda în școală și limba germană, în fine a dirigia corul bisericesc, pentru care va beneficia jumătate din venitul curat dela concerte.

Petenții să-și înainteze recursurile, adresate comitetului parohial, la oficiul protopresbiteral din Oravița-montană.

Oravița-română, din ședința comitetului parohial ținută la 11 Februarie 1903. 3—3 [11]

Carol Pavloviu
președintele com. par.

Carol Lazăr
not. com. par.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistoriu diecesan ddtto 13 Februarie 1903 Nr. 549 bis. ex. 1903 se escrie concurs pentru ocuparea postului de preot în parohia de clasa II-a din **Oravița-română**, (protopresbiteratul Oraviței-montane) cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele:

1. O sesiune parohială în complex de 32 jugere.
2. Bir 140 cor.
3. Pentru îngropăciuni 70 cor.
4. Venite usuete la boteze, cununii, prasnice etc.
5. Cortel în casa parohială.

Concurenții sunt poștiți a se presenta în vre-o duminică sau sârbătoare în biserică, — iar recursurile a le îndă oficiului protopresbiteral din Oravița-montană, notând, că concurenții clasificați sub clasa II-a nu se vor lua în considerare.

Oravița-română, din ședința comitetului parohial ținută la 24 Februarie 1903. 2—3 [14]

Carol Lazăr
not. com. par.

Carol Pavloviu
pres. com. par.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza înaltei ordinațiuni consistoriale ddtto 16 Iulie 1901 Nr 2577 se escrie concurs pentru întregirea parohiei de cl. II. din Comuna **Denta** protopresbiteratul Ciacovei, — cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Dotățiunea:

1. O sesiune parohială, după care alegândul preot are să supoarte toate sarcinile.
2. Birul parohial usuat.
3. Stola usuată.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt avisați, ca recursurile lor instruate conform dispozițiunilor din vigoare, adresate comitetului parohial, să le subștearnă P. On. Oficiu protopresbiteral gr. ort. rom. din Ciacova

până la terminul indicat, precum și a se presenta în vre-o duminică sau sârbătoare, însă nu în ziua de alegere, cu încuviințarea prealabilă a protopresbiteratului concerninte, în biserică spre a-și arăta desteritatea în oratorie și cântarea bisericească.

Dat din ședința comitetului parohial ținută la 1/14 Februarie 1903. 3—3 [13]

Comitetul parohial

În conțelegere cu protopresbiterul tractual

Feriți-vă de falsificate!

JOSIF BARBU, Lugos

ofere

Vin roșu din anul 1900

~~~~~ pentru trebuințe bisericesci ~~~~~

1 litru 80 cr. — În butoiu de 4 litri 3 fl. 20 cr.

Vin de Bakator din a. 1898

1 litru 70 cr. — În butoiu de 4 litri 2 fl. 80 cr.

La cumpărări de 4 litri butoiul e gratis

Trimis franco și la posta cu 36 cr. mai mult

Feriți-vă de falsificate!

Avis.

Apropiindu-se sftle sârbători ale Pascilor, ne permitem a trage atențiunea on. preoțimi și a comunelor bisericesci asupra următorilor articoli:

Lumini pentru biserică

I-a calitate în toate mărimile cu prețuri foarte redusă.

Vin roșu, vechiu de Carlovit,

garantat curat, pentru trebuințele bisericesci,

1 litru 50 cruceri.

Mai departe

Oleu de ars, Smirnă, Tămâie și altele,
în calitatea cea mai bună cu prețurile cele mai moderate.

„Severineana“

[15] 2—5

societate comercială pe acții.